

blikket og skulle oprettes ved almindelige Menighedsvalg, kan man ikke give en saa uhyre Magt, man kan ikke lade dem være medbestemmende ved Kirketugt og den Slags vanskelige Ting og heller ikke give dem afgørende Magt ved Præstevalg, det gaar efter min Mening ikke an.

Derimod synes jeg, at de Ting, som ere nævnte her, og som ogsaa ere nævnte i Monrads Lov af 1860, kunde man lade Menighedsraadene forvalte; og specielt vil jeg pege paa det, som jeg anser for ubetinget godt, nemlig at man kom til en Forandring i den nuværende Lov om Bestyrelsen af den fri Fattigkasse. Det er jo dog ret mærkeligt, at en Præst med Hensyn til de Penge, som næsten udelukkende komme ind ved hans Arbejde, om jeg saa maa udtrykke mig — thi det er i alt Fald ofte saaledes, at den ene Præst ikke faar 10 Kr. ind, medens den anden faar mange Hundrede Kroner ind, fordi den sidste har sin Kirke fuld og kan faa Folk til at give, medens den anden ikke er i Stand til nogen af Delene — at Præsten alligevel skal være udelukket fra at være med til at dele dem ud, hvad han meget hyppig er for nærværende Tid. Jeg tror, at de, som arbejde for, at Valget skal være som nu, maa ønske, at Præsten i alt Fald faar Lov at være med, thi nu er man jo mere og mere kommen ind paa, at man er misfornøjet med den nuværende Ordning, hvor der vælges Folk, som ikke have noget med Kirken at gøre, og det, som man ønsker at give, giver man derfor ikke til Fattigkassen men til Præsten selv. Det er imidlertid en Omvej, som ikke er tiltalende hverken for dem eller for Præsten, og det bedste vilde være, at Bestyrelsen af de fattiges Kasse blev overladt til Menighedsraadet i Forbindelse med Præsten.

De andre Ting, som det ærede Medlem talte om, Omsorg for Plejebørn og syge og andre lignende Foranstaltninger, kan altsammen have sin store Betydning. Hvad det mere aandelige Arbejde angaar, bør Forholdet være det, at det er ganske overladt til vedkommende Præst eller Menighed selv, om de ville tage Del deri. Menigheden skal ikke kunne paatvinge Præsten det, og omvendt skal Præsten ikke kunne paatvinge dem det, men det skal have en rent frivillig Karakter, og maaske der saa ad den Vej kan komme mere frem. Det er saaledes med den danske Nation, at de bedste gerne holde sig en Del tilbage, men naar der gives dem et bestemt Mandat, drages de længere og længere frem til at tage fat paa noget. Der kan altsaa

maaske komme noget godt ud af det, og i hvert Fald kan jeg ikke se, at der kan komme noget galt ud deraf.

Jeg skal slutte med at udtale, at naar man altsaa vil begrænse det til de Ting, som Monrad omtalte, navnlig saaledes som Landstinget, efter at et Par Paragraffer vare udtagne, vedtog det Monradske Forslag, eller i alt væsentlig, som det ærede Medlem omtalte det her med Undtagelse af Præstevalget, vil jeg godt kunne slutte mig til det; men jeg maa dog bede om, at der i enkelte Paragraffer maatte ske nogle Forandringer. Jeg tror nu for det første ikke, at det er ganske heldigt, at der skal være lige mange Medlemmer, enten det er smaa eller store Sogne. I et lille 3-Sognes Pastorat, hvor der er meget faa Mennesker, vil det være temmelig mange, og i meget store Sogne vil det ofte være for faa. § 3 maa derfor forandres noget.

Hvad § 4 angaar tror jeg, at Valgretten maa indskrænkes til fast bosiddende og selvstændig stillede Folk, og at Tjenestefolk ikke bør medtages. Jeg forstaaer godt det ærede Medlems Ræsonnement i saa Henseende, men jeg tror ikke, at det gaar an, jeg tror, at man maa forlange, at det skal være fast bosiddende Folk, og helst Folk, som i nogen Tid have opholdt sig i det vedkommende Pastorat. Dernæst mener jeg ogsaa, at gifte Kvinder ikke skulle kunne have Valgret. Om man derimod kan lade den ugifte Kvinde faa Valgbarhed, vil jeg mere betragte som et aabent Spørgsmaal, som jeg vil henstille. Jeg er mest tilbøjelig til at tro, at man ikke skal gøre det. Endelig mener jeg, at det er at gaa for langt ned, naar man vil gaa ned til 25 Aars Alderen. I den Alder have de fleste endnu for store Forhaabninger enten til Verden eller til det religiøse Liv og for megen Tillid til, at deres egne Tanker og Følelser ere noget, der skal staa fast. Det skal helst være Mennesker, som ere lidt mere prøvede i Livets Arbejde og Kamp, og som have lidt mere Resignation og Livsvisdom, og det opnaas kun ved, at man gaar lidt længere op. Jeg antager, at 30 Aar som Grænse for Valgretten og 35 som Grænse for Valgbarheden vil være passende, men i det mindste bør det være 30 Aar for begge.

Endvidere mener jeg, at de aandelige Garantier, som der er Tale om i § 5, ere for smaa. Der staaer, at den vedkommende skal være døbt med den kristelige Menigheds Daab, der er altsaa ikke en Gang nævnt, at det skal være i Folkekirken.